

به‌پێزان کاتی خۆی له مانگی یه‌کی ئەمساڵدا ئەم مەسەله‌یه‌مان خسته‌ به‌رده‌ست لایه‌نه‌ پهیوه‌ندی داره‌کان، له‌به‌ر گرنگی مەسەله‌که‌ وا جارێکی تر ده‌بێخه‌ینه‌وه‌ به‌رده‌ست، تکایه‌ ئه‌گەر تۆش به‌په‌سه‌ندی ده‌زانیت له‌ خواره‌وه‌ی ئەم لاپه‌ره‌یه‌ ناوی سیانی و پیشه‌ و ئیمایلی خۆت بنووسه‌ بۆ پشتگیری کردن... کوردستان نیت

کەرکوک کرۆکی مەسەله‌ی کوردستانه

وا جارێکی دیکه‌ پێش دیپلۆماسییه‌تی کوردی رووبه‌رووی ئەزموونی سه‌ختی گفتوگۆ و به‌رگری له‌ مافه‌کانی نه‌ته‌وه‌ و نیشتمانه‌که‌ی ده‌بیته‌وه‌. خۆیندنه‌وه‌یه‌کی ساکاری میژوو و ئه‌وه‌مان پێشان ده‌دات که کورد هینده‌ی له‌ به‌رگری و به‌ره‌ه‌لستی و شه‌ری پزگاریخوازانه‌دا پال‌ه‌وان و گیانباز و فیداکار بووه‌، له‌ هونه‌ری گفتوگۆدا که‌متر سه‌رکه‌وتنی به‌ ده‌ست هیناوه‌. گفتوگۆ و دانوستان‌دنی ئەم جاره‌ له‌گه‌ڵ سه‌رتاسه‌ری میژووی کورددا له‌ دوو رووه‌وه‌ جیاوازه‌: (یه‌ک) : ئەگه‌رچی به‌ روواله‌ت مەسەله‌ی هه‌ره‌ گه‌رم مافی گه‌لی کوردستانی باشوور (عیراق) ه‌، به‌لام هه‌موو سه‌رکه‌وتن و شکانیکی بزووتنه‌وه‌ی پزگاریخوازانه‌ی کورد له‌وه‌ به‌شه‌دا راسته‌وخۆ کار ده‌کاته‌ سه‌ر پاشه‌پۆژی سه‌رتاسه‌ری نه‌ته‌وه‌ی کورد؛ (دوو) : سه‌روکاری گفتوگۆکردن ته‌نیا له‌گه‌ڵ یه‌ک لایه‌ندا نییه‌، به‌لکه‌ دیپلۆماسییه‌تی کوردی له‌ چوارچۆیه‌ی نه‌خشه‌یه‌کی سیاسیدا ده‌جوولیته‌وه‌ که لایه‌نه‌کانی دیکه‌ی زله‌یزیک‌ی وه‌ک ئەمه‌ریکا، یه‌کیته‌ی ئەوروپا، ده‌وله‌ته‌ داگیرکه‌ره‌کانی کوردستان، جیهانی عه‌ره‌بی و ئیسلامین. ئەم راستیانه‌ ئه‌وه‌ روون ده‌کهنه‌وه‌ که بچووکترین هه‌له‌ی سیاسی له‌وه‌یه‌ بێته‌ هۆی کاره‌ساتی هینده‌ گه‌وره‌ که کارکردی له‌سه‌ر کورد و نیشتمانه‌که‌ی هه‌تا هه‌تایه‌ بمیئیته‌وه‌. هه‌روه‌ها‌یش هه‌موو سه‌رکه‌وتنیک ده‌بیته‌ سه‌ره‌تایه‌ک بۆ سه‌رده‌می سه‌ربه‌خۆیی و ئازادی له‌ میژووی کوردستاندا.

له‌ کۆنگره‌ی له‌نده‌نی ناوه‌راستی دوا مانگی سالی رابوردودا یه‌کده‌نگی کورد نیشانه‌یه‌کی باشی گه‌شه‌کردنی دیپلۆماسییه‌تی کوردی بوو. له‌ باره‌ی ئەنجامه‌که‌ی کۆنگره‌وه‌، هینده‌ی پێوه‌ندی به‌ کورده‌وه‌ هه‌یه‌، ده‌کرێ زۆر شتی جیاواز بگوترێ. ئیمه‌ لێره‌دا خۆمان به‌ نرخاندنیک‌ی وه‌هاوه‌ خه‌ریک ناکه‌ین، ئەگه‌رچی بۆچوونی خۆشمان هه‌یه‌ و پیمان وایه‌ مەسەله‌کانی فیډرالیزم و سنووری کوردستانیش به‌ ناروونی ماونه‌ته‌وه‌، به‌لکه‌ ته‌نیا یه‌ک باس ده‌هینینه‌ پێشه‌وه‌ و جه‌ختی له‌سه‌ر ده‌که‌ین و زۆریش به‌ لامانه‌وه‌ گرنگه‌ سه‌رکه‌ردانه‌کانی هیزه‌ سیاسیه‌کانی کوردستان به‌ وریایی و به‌ هه‌ستی به‌رپرسیارییه‌وه‌ رووبه‌رووی ببنه‌وه‌: مەسەله‌ی کەرکوک. هاوکات ده‌مانه‌وێت ئه‌وه‌یش جه‌خت بکه‌ین هه‌رچیه‌ک له‌ باره‌ی کوردبوونی کەرکوک‌وه‌ ده‌لێین و ده‌نوسین، ناوچه‌کانی خانه‌قین، شه‌نگار، مهنده‌لی و به‌دره‌یش ده‌گرێته‌وه‌.

له‌م کورته‌ نووسینه‌دا ئیمه‌ به‌ ته‌مای ئه‌وه‌ نین له‌ پاشخانی میژوویی و جیۆگرافی و سیاسی و کارگێڕی کەرکوک بکۆلینه‌وه‌، نیازیشمان نییه‌ گرنگی و بایه‌خی کەرکوک له‌ رووی نه‌ته‌واپه‌تی و ئابووری و سیاسیه‌وه‌ شی بکه‌ینه‌وه‌. ئەمانه‌ ده‌بێ کۆمه‌له‌ راستیه‌ک بن نه‌ک هه‌ر سیاسه‌تمه‌داری کورد، به‌لکه‌ هه‌موو کوردیک‌ی هۆشیار و نیشتمانه‌په‌روه‌ریش تێیان گه‌یشته‌یت. داواکاری ئیمه‌ ئه‌وه‌یه‌ که نوێنه‌رانی گه‌لی کورد له‌ هه‌موو ریکه‌وتنه‌نامه‌ و به‌لگه‌نامه‌کاندا ئەم سێ خاله‌ی خواره‌وه‌ به‌ روونی بچه‌سپین و نابێ هینده‌ی سه‌ره‌ده‌رزیه‌ک سازشیان له‌سه‌ر بکریت:

- کەرکوک شارێکی کوردیه‌،
- کەرکوک به‌شیکی جیهانه‌کراوه‌ی سیاسی و جیۆگرافی و کارگێڕیه‌ له‌ کوردستانی عیراق،
- کەرکوک پێته‌ختی کوردستانی عیراقه‌.

هیچ یه‌کیک له‌م خالانه‌ له‌گه‌ڵ ئه‌و راستی و خواسته‌دا ناکۆک نییه‌ که کەرکوک ده‌بێ شاری براهه‌تی، دۆستایه‌تی، هاوهدردی و هاوکاری گه‌ل و نه‌ته‌وه‌ و ئایین و فره‌ه‌نگی جۆربه‌جۆر بیت. ئەم داواکارییه‌ ساده‌ترین شیوه‌ی ده‌رپڕینیکه‌ که له‌گه‌ڵ پاشخانی میژوویی و سیاسیه‌ی کەرکوکدا هاوئاهاه‌نگ بیت. ده‌بێ سه‌رکه‌ردایه‌تی بزووتنه‌وه‌ی پزگاریخوازانه‌ی کورد و نوێنه‌رانی دیپلۆماسییه‌تی کوردی چاک له‌و راستیه‌ی حالێ ببن و لایان روون

بیت که بچووکتین سازش لهسهه پاشه پوژی کهرکووک ئەنجامه کهی لهوانهیه ئەوه بیت که خه لکی دیکه ، شیوهی دیکه ی کار و خهبات هه لیبژین بۆ به دیهینانی ئامانجی پارێزگاریی کوردبوونی کهرکووک. دۆراندنی کهرکووک واته دۆراندنی هه موو دۆزی نه ته وهی کورد.

...
فههاد شاکه لی ، فههمی کاکه یی ، مه هاباد قه ره داغی ، ئەمجه د شاکه لی ، د. جه بار قادر ، چه کیم کاکه وه یس ، د. یووسف زهنگه نه ، کهنعان مه دحه ت ، عه ونی داوودی ، قه یس قه ره داغی ، به کر شوانی ، مسته فا گه رمیانی ، سیروان په حیم ، نه جمه دین مه لا نووری ، عه بدول په رحمان زهنگه نه ، بۆلای شیخ مارف به رزنجی ، هاشم کۆچانی ، فایه ق سه عید ، عه دنان که ریم ، حوسین چه مه نوور ، جه بار ئاسۆ ، عه بدول چه کیم نه دیم ، چه سه ن چه مه نوور ، که ریم په رهنگ ، ئەحمه دی مه لا ، عه باس حاجی غه فووور ، سیروان کاوانی ، عومه ر فارس عه زین.